

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 29 listopada 2013 roku w sprawie sygn. akt II K 511/13 S. B. został uznany za winnego tego, że w okresie od początku maja 2006 r. do 22 czerwca 2013 r. w miejscowości L. woj. (...) znęcał się psychicznie nad synową J. B. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczynał awantury domowe, w czasie których używał słów powszechnie uznanych za obelżywe, zastraszał i groził pozbawieniem życia twierdząc, że użyje wobec niej siekiery oraz groził jej pozbawieniem życia przy użyciu noża kuchennego, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione tj. popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu został skazany na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 22 czerwca 2013 r. do dnia 29 listopada 2013 r., orzekł o przepadku dowodu rzeczowego oraz o kosztach obrony z urzędu, a także zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 500 zł tytułem zwrotu części kosztów sądowych zwalniając oskarżonego od obowiązku ich uiszczenia w pozostałym zakresie.

Wyrok Sądu Rejonowego w Łowiczu zaskarżyli w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze prokurator na niekorzyść oskarżonego oraz obrońca oskarżonego.

Prokurator zarzucił zaskarżonemu wyrokowi nieorzeczenie wobec oskarżonego zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną na okres 5 lat.

Podnosząc powyższy zarzut prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w tym zakresie i orzeczenie wobec oskarżonego zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną na okres 5 lat.

Obrońca oskarżonego zarzucił zaskarżonemu wyrokowi rażącą niewspółmierność kary poprzez nieorzeczenie jej z warunkowym zawieszeniem wykonania w sytuacji, gdy oskarżony nie był uprzednio karany.

Podnosząc powyższy zarzut obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności w łagodniejszym wymiarze oraz warunkowe zawieszenie jej wykonania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego w zakresie wniosku o warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności była zasadna.

Oskarżony S. B. nie był wcześniej karany i prowadził ustabilizowany tryb życia, co mając na uwadze jego wiek, musi zostać uznane za okoliczność świadczącą o tym, że popełnione przestępstwo było jednostkowym, incydentalnym naruszeniem przez oskarżonego porządku prawnego. Kilkumiesięczny pobyt w areszcie śledczym ukazał oskarżonemu konsekwencje wynikające z faktu popełniania przestępstw i powinien spowodować, że z obawy przed ponownym osadzeniem będzie on wystrzegał się podobnych zachowań.

Należy także mieć na uwadze stanowisko pokrzywdzonej, która przesłuchiwana na rozprawie w dniu 20 września 2013 r. (k.-155) oświadczyła, że nie chce aby oskarżony przebywał w zakładzie karnym.

Pokrzywdzona opuściła posesję, na której zamieszkiwała wspólnie z oskarżonym i jego żoną, i jak zeznała, nie widzi możliwości ponownego tam zamieszkania. Ustała zatem potencjalna możliwość powstawania konfliktów pomiędzy stronami.

Wszystkie te okoliczności pozwalają na przyjęcie wobec oskarżonego pozytywnej prognozy probacyjnej w zakresie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności i uznanie, że mimo warunkowego zawieszenia jej wykonania będzie on przestrzegał porządku prawnego i nie popełni ponownie przestępstwa.

Zastosowany trzyletni okres próby będzie wystarczający dla wykazania czy pozytywna prognoza probacyjna postawiona wobec oskarżonego była trafna, a w razie nieprzestrzegania przez niego porządku prawnego pozwoli na zarządzenie wykonania orzeczonej wobec oskarżonego kary.

Z uwagi na fakt, iż oskarżony dopuszczał się popełnienia przestępczych zachowań wobec pokrzywdzonej głównie pod wpływem alkoholu Sąd Okręgowy zobowiązał go w okresie próby do powstrzymywania się od jego nadużywania i dla kontroli zachowania oskarżonego oddał go w okresie próby pod dozór kuratora.

Nie był natomiast zasadny zarzut apelacji obrońcy jakoby orzeczona kara pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy była karą rażąco niewspółmiernie surową w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k.

Mając z jednej strony na uwadze wysokość zagrożenia karnego za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. tj. od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności, a z drugiej długi okres przestępczego zachowania oskarżonego, które eskalowało skończywszy na groźeniu pokrzywdzonej nożem, wymierzona oskarżonemu kara uwzględnia wszystkie dyrektywy jej wymiaru z art. 53 k.k. i jest adekwatna zarówno do stopnia winy jak i społecznej szkodliwości czynu.

Przechodząc do apelacji prokuratora Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym sprawę stoi na stanowisku, iż art. 41a § 1 k.k. może stanowić podstawę orzeczenia środka karnego w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną także w przypadku skazania za przestępstwo znęcania z art. 207 § 1 k.k. w sytuacji, gdy sprawca dopuszcza się go stosując tylko przemoc psychiczną w postaci m.in. gróźb i zniewag.

Z treści tego przepisu nie wynika bowiem ograniczenie możliwości jego stosowania do przestępstw z użyciem przemocy fizycznej, a przewidziana możliwość orzekania go w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności obejmuje także i te sytuacje, gdy wolność nie jest głównym przedmiotem ochrony.

W realiach przedmiotowej sprawy nie zaistniała jednak potrzeba orzekania wobec oskarżonego tego środka karnego. Oskarżony nie dążył do kontaktu z pokrzywdzoną popełniając przestępstwo, a obecnie realna obawa naruszenia przez niego porządku prawnego nie jest wysoce prawdopodobna. Nadto został on w okresie próby poddany pod dozór kuratora, który będzie kontrolował przebieg procesu resocjalizacji oskarżonego w warunkach wolnościowych.

Ponieważ oskarżycielka posiłkowa korzystała w postępowaniu odwoławczym z pomocy prawnej świadczonej przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu, a koszty udzielonej pomocy prawnej nie zostały pokryte ani w całości, ani też w części, Sąd Okręgowy przyznał pełnomocnikowi oskarżycielki posiłkowej kwotę 516,60 zł w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z uwzględnieniem podatku VAT, zgodnie z § 2 ust. 3 cytowanego rozporządzenia.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze uznając, że z uwagi na sytuację materialną oraz wiek i stan zdrowia znacznie utrudniający podjęcie pracy zarobkowej ich uiszczenie byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe, zaś kosztami sądowymi związanymi z apelacją prokuratora obciążył Skarb Państwa.